

Warszawa, dnia 11 lutego 2011 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

PB-pb-070-3/11 (sm-439)

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wplącono dn. 14. 02. 2011.

nr 627 podpis: *Borusewicz*

M. Kwiecień U. Oplon
SEKRETARIAT
Marszałka Senatu
wpłynęło dn. 14. 02. 2011
nr 1333 podpis: *M*

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi na pismo znak BPS/DSK-043-3255/11 z dnia 14 stycznia 2011 r. zawierające teksty dwóch oświadczeń złożonych przez senatora RP Pana Grzegorza Wojciechowskiego podczas 68. posiedzenia Senatu RP w dniu 12 stycznia 2011 r., poniżej przekazuję informacje uzyskane od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, dotyczące kwestii podniesionych w dwóch przedmiotowych oświadczeniach.

W odniesieniu do oświadczenia dotyczącego rozbieżności danych odnoszących się do powierzchni działek zawartych w ewidencji gruntów oraz powierzchni gruntów zakwalifikowanych do przyznania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, wyjaśniam co następuje.

Odnosząc się do zasad dotyczących określenia powierzchni gruntów, do których może zostać przyznana jednolita płatność obszarowa, wskazać należy, iż zasady te zostały określone w przepisach Unii Europejskiej i obowiązują na jednakowych zasadach wszystkie państwa członkowskie. Stosownie do powyższego każde Państwo Członkowskie ma obowiązek ustanowić zintegrowany system zarządzania i kontroli, zwany dalej „zintegrowanym systemem”, który obejmuje m. in. system identyfikacji działek rolnych, co wynika z regulacji art. 14, 15 ust. 1 oraz art. 17 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. *ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr*

378/2007 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz. Urz. UE L 30 z 31.01.2009, str. 16). W systemie identyfikacji działek rolnych, dla każdej działki referencyjnej (ewidencyjnej) określa się m.in. maksymalny kwalifikowalny obszar, zgodnie z art. 6 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia Komisji (WE) nr 1122/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 odnośnie do zasady wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli w ramach systemów wsparcia bezpośredniego przewidzianych w wymienionym rozporządzeniu oraz wdrażania rozporządzenia Rady (WE) 1234/2007 w odniesieniu do zasady wzajemnej zgodności w ramach systemów wsparcia ustanowionego dla sektora wina (Dz. Urz. L 316 z 02.12.2009 r., str. 65).

Natomiast na podstawie ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2004 r., Nr 10, poz. 76, z późn. zm.) to Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest właściwa do tworzenia i prowadzenia systemu identyfikacji działek rolnych. Stosownie do art. 9a ust. 1 powołanej ustawy o krajowym systemie (...) system ten zawiera wektorowe granice oraz powierzchnię maksymalnego kwalifikowalnego obszaru, oraz identyfikatory działek ewidencyjnych zawarte w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej na podstawie przepisów Prawa geodezyjnego i kartograficznego.

Maksymalny kwalifikowalny obszar określony w systemie identyfikacji działek rolnych dla danej działki ewidencyjnej stanowi powierzchnia gruntów rolnych spełniających kryteria określone w art. 124 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) Nr 73/2009, obejmując m.in. grunty orne, trwałe użytki zielone, uprawy trwałe oraz ogródki przydomowe, a także elementy krajobrazu podlegające zachowaniu w obrębie działki rolnej obejmujące: drzewa będące pomnikami przyrody (objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody), oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² oraz rowy do 2 m szerokości.

Jednocześnie należy wskazać, że definicja gruntów rolnych kwalifikujących się do płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego określona w art. 124 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009, na podstawie której wyznaczana jest powierzchnia maksymalnego kwalifikowalnego obszaru, różni się od definicji użytków rolnych określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków

(Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 454, z późn. zm.), na podstawie której określone są powierzchnie użytków rolnych w ewidencji gruntów i budynków (EGiB). A zatem powierzchnia użytków rolnych określona dla danej działki ewidencyjnej w systemie EGiB nie jest tożsama z powierzchnią maksymalnego kwalifikowalnego obszaru i tym samym powierzchnia określona w EGiB nie może stanowić podstawy do przyznania płatności bezpośrednich.

W kontekście powyższego wskazać należy, iż nie można twierdzić, że istnieje konflikt danych dotyczących powierzchni nieruchomości wskazanych w księgach wieczystych, podobnie jak to ma miejsce w odniesieniu do danych wskazanych w ewidencji gruntów i budynków, bowiem informacje zawarte w księgach wieczystych oparte są na założeniach definiowanych w odmienny sposób od przytoczonych powyżej i wynikających z przepisów wspólnotowych zasad odnoszących się do ustalenia powierzchni kwalifikowanej do płatności.

Ponadto należy podkreślić, że rolnicy ubiegający się o płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego otrzymują informację o maksymalnym kwalifikowalnym obszarze przypadającym na daną działkę ewidencyjną wraz ze wstępnie wypełnionymi wnioskami o przyznanie pomocy (tzw. wnioskami spersonalizowanymi), które są corocznie przekazywane rolnikom przez Agencję, zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 27 stycznia 2007 r. o *płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego* (Dz. U. 2008, Nr 170, poz. 1051, z późn. zm.). Rolnik otrzymując wstępnie wypełniony formularz wniosku ma obowiązek dokonać zmian danych na tym formularzu w przypadku, kiedy stwierdzi, że jakakolwiek informacja tam zawarta jest błędna. Rolnik ma zatem możliwość „zanegowania” wyznaczonego przez Agencję maksymalnego kwalifikowalnego obszaru w ramach poszczególnych działek ewidencyjnych, jeżeli uzna, że nie znajduje on potwierdzenia w oparciu o aktualny stan faktyczny. W takim przypadku organ prowadzący postępowanie w sprawie przyznania płatności ma obowiązek przeprowadzić stosowne postępowanie, celem wyjaśnienia rozbieżności w deklaracji powierzchni zgłaszanej przez rolnika do płatności, a wartością maksymalnego kwalifikowalnego obszaru ustalonego w systemie identyfikacji działek rolnych. Jeżeli w trakcie prowadzonego postępowania wyjaśniającego organ uzna, że powierzchnia zgłaszana do płatności przez rolnika znajduje potwierdzenie w stanie faktycznym, to wówczas płatności przyznawane są do powierzchni deklarowanej przez rolnika, a dane zawarte w systemie identyfikacji działek rolnych podlegają aktualizacji.

Natomiast w przypadku, gdy rozbieżności w powierzchni gruntów deklarowanych do przyznania płatności, a wartością maksymalnego kwalifikowalnego obszaru, nie zostaną rozstrzygnięte na korzyść rolnika, płatność przyznawana jest do powierzchni gruntów rolnych, nie większej niż maksymalny kwalifikowalny obszar (art. 7 ust. 1a ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego).

Zasady stosowania obniżek w przypadku ustalenia, że powierzchnia zadeklarowana jest większa od powierzchni stwierdzonej, określa art. 57 i 58 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1122/2009. Zgodnie z ww. regulacjami jeśli w odniesieniu do danej grupy upraw obszar zadeklarowany przekracza obszar stwierdzony, to w przypadku gdy:

- różnica między powierzchnią zadeklarowaną a powierzchnią stwierdzoną wynosi mniej niż 0,1 ha, wówczas płatność ustala się w oparciu o powierzchnię deklarowaną, ale nie więcej niż 2% całkowitej powierzchni obszaru zadeklarowanego,
- różnica ta wynosi więcej niż 3% lub dwa hektary, ale nie więcej niż 20% kwalifikowalnego obszaru – wysokość pomocy oblicza się na podstawie obszaru kwalifikowalnego, pomniejszonego o dwukrotność stwierdzonej różnicy,
- różnica ta przekracza 20% kwalifikowalnego obszaru – nie przyznaje się pomocy obszarowej,
- różnica ta przekracza 50%, rolnika wyklucza się również z otrzymywania pomocy do wysokości równej kwocie odpowiadającej różnicy między obszarem zadeklarowanym a stwierdzonym, a odliczenie ww. kwoty następuje w ciągu trzech kolejnych lat kalendarzowych następujących po roku kalendarzowym, w którym dokonano ustalenia.

Odnosząc się do zapytania dotyczącego wskazania w ilu wnioskach o płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego stwierdzane są nieprawidłowości dotyczące przedeklarowania powierzchni, należy wskazać, iż w roku 2009 roku, na 1 388 941 obsługiwanych wniosków, w 1 169 008 sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości w deklarowanej powierzchni gruntów rolnych, z czego wynika, iż ok. 84,2 % rolników prawidłowo deklarowało grunty rolne do płatności. Natomiast przedeklarowanie powierzchni w przedziale 0-3% dotyczyło ok. 10,7% wniosków, przedeklarowanie w przedziale 3-20% dotyczyło ok. 4,7 %

spraw, przedeklarowanie w przedziale 20-50% dotyczyło ok. 0,2% spraw, a przedeklarowanie powyżej 50% dotyczyło ok. 0,2% wniosków.

Natomiast w odniesieniu do wniosków o płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego złożonych w 2010 roku, wynika, że na 1 256 268 obsłużonych na dzień dzisiejszy spraw, w 1 150 875 sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości w deklarowanej do płatności powierzchni gruntów, z czego wynika, iż ok. 91,6% rolników prawidłowo zadeklarowało powierzchnię gruntów rolnych. Natomiast przedeklarowanie w przedziale 0-3% dotyczy ok. 6,0% spraw, przedeklarowanie w przedziale 3-20% dotyczy ok. 2,1% spraw, przedeklarowanie w przedziale 20-50% dotyczy ok. 0,1% spraw, a przedeklarowanie powyżej 50% dotyczy ok. 0,1 % spraw.

Z porównania przedmiotowych danych odnoszących się do wniosków o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego na lata 2009 i 2010 wynika, iż we wnioskach o przyznanie płatności na rok 2010 stwierdzanych jest zdecydowanie mniej nieprawidłowości w porównaniu do roku poprzedniego.

Ustosunkowując się do pozostałych zapytań podniesionych w przedmiotowym oświadczeniu wskazać należy, iż kwoty odzyskane z tytułu nienależnie lub nadmiernie pobranych środków zwracane są do budżetu Unii Europejskiej (dotyczy pomocy finansowanej z budżetu UE). W tym miejscu należy również wskazać, iż powierzchnia referencyjna dla jednolitej płatności obszarowej, ustalona dla Polski w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 387/2010 wynosi 14 137 000 ha, a koperta finansowa ustalona dla Polski w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 745/2010 na realizację jednolitej płatności obszarowej, w roku 2010, wynosi 1 994 196 000 euro. Opisane powyżej pomniejszenia nie mają wpływu na wysokość koperty finansowej ustalonej dla Polski. Postępowania te nie mają również wpływu na wielkość ustalonej powierzchni referencyjnej.

W odniesieniu natomiast do oświadczenia Senatora RP Grzegorza Wojciechowskiego dotyczącego prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach ustalenia nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w związku z zawyżaniem przez rolników powierzchni gruntów deklarowanych we wniosku o przyznanie płatności oraz kierowanych w tych sprawach do organów ścigania zawiadomieniami o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wyjaśniam, co następuje.

Mając na uwadze kwestie poruszone w ww. oświadczeniu, wskazać należy na regulacje stanowiące podstawę dochodzenia kwot nienależnie lub nadmiernie

pobranymi płatnościami. Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o *Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa* (Dz. U. Nr 98, poz. 634, z późn. zm.), Prezes ARiMR ustala, w drodze decyzji administracyjnej, kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej, a także krajowych, przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z funduszy Unii Europejskiej. Katalog środków, do których przepis ten ma zastosowanie, został zatem określony za pomocą kryterium ich pochodzenia. Dyspozycja przytoczonego powyżej przepisu jest jednoznaczna – „Prezes ustala”, co oznacza, iż w każdym przypadku stwierdzenia wypłaty kwot nienależnych lub nadmiernych, zaliczanych do wymienionych powyżej kategorii ze względu na źródło pochodzenia, Prezes ARiMR ma obowiązek wydać stosowną decyzję o ustaleniu kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności zobowiązującą osobę, która pobrała środki nienależnie lub nadmiernie do ich zwrotu. W związku z powyższym, Agencja w każdym przypadku stwierdzenia wypłaty nienależnych płatności powinna dochodzić zwrotu płatności dokonanej na rzecz osoby nieuprawnionej.

Natomiast przesłanki materialne zwrotu płatności ustanowione zostały w przepisach wspólnotowych i obowiązują w tym zakresie w jednolity sposób wszystkie państwa członkowskie, a przepisy prawa krajowego stanowią wyłącznie normy kompetencyjne.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż w kontekście przywołanej powyżej regulacji jedyną przesłanką ustalenia obowiązku zwrotu płatności jest stwierdzenie pobrania przez określoną osobę płatności w wysokości nienależnej lub nadmiernej, niezależnie od oceny, czy można mówić o działaniu umyślnym czy nieumyślnym oraz niezależnie od zamiaru strony. Zatem sam obiektywny fakt pobrania płatności w wysokości nienależnej lub nadmiernej stanowi o obowiązku ustalenia przez Prezesa ARiMR obowiązku zwrotu tych płatności.

W tym miejscu wskazać należy, iż niezależnie od powyższego, art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego stanowi, iż instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa. Uzasadnione podejrzenie oznacza, że informacje bądź dane

znajdujące się w posiadaniu organu pozwalają przypuszczać, że dana osoba popełniła przestępstwo.

Stosownie natomiast do art. 297 § 1 Kodeksu karnego, kto w celu uzyskania dla siebie lub kogo innego, od banku lub jednostki organizacyjnej prowadzącej podobną działalność gospodarczą na podstawie ustawy albo od organu lub instytucji dysponujących środkami publicznymi - kredytu, pożyczki pieniężnej, poręczenia, gwarancji, akredytywy, dotacji, subwencji, potwierdzenia przez bank zobowiązania wynikającego z poręczenia lub z gwarancji lub podobnego świadczenia pieniężnego na określony cel gospodarczy, elektronicznego instrumentu płatniczego lub zamówienia publicznego, przedkłada podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, instrumentu płatniczego lub zamówienia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Ponadto zgodnie z art. 297 § 2 Kodeksu karnego, tej samej karze podlega, kto wbrew ciążącemu obowiązkowi, nie powiadamia właściwego podmiotu o powstaniu sytuacji mogącej mieć wpływ na wstrzymanie albo ograniczenie wysokości udzielonego wsparcia finansowego, określonego w art. 297 § 1 Kodeksu karnego, lub zamówienia publicznego albo na możliwość dalszego korzystania z elektronicznego instrumentu płatniczego.

W art. 297 Kodeksu karnego spenalizowane zostało tzw. oszustwo gospodarcze. Przestępstwo to polegać może m.in. na przedłożeniu przez sprawcę, działającego w celu uzyskania dla siebie określonych w przepisie świadczeń, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu, albo nierzetelnego pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego lub instrumentu płatniczego. Zatem wskazana regulacja statuuje podstawę odpowiedzialności karnej osoby, która w celu uzyskania płatności przedłożyła poświadczający nieprawdę wniosek o przyznanie płatności, dotyczący okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania tych płatności, w tym m.in. nieprawdziwą deklarację odnoszącą się do powierzchni gruntów spełniających warunki do przyznania płatności.

W kontekście powyższego podkreślenia wymaga jednakże, iż przestępstwo z art. 297 Kodeksu karnego jest przestępstwem umyślnym. W przypadku zachowania stypizowanego w art. 297 § 1 Kodeksu karnego, do znamion należy działanie sprawcy z zamiarem kierunkowym, co oznacza, iż musi mu przyświecać cel uzyskania dla siebie lub kogoś innego jednego ze świadczeń wymienionych w tym

przepisie. Natomiast w przypadku czynu określonego w art. 297 § 2 Kodeksu karnego możliwe jest wystąpienie zarówno zamiaru bezpośredniego, jak i ewentualnego.

Jednocześnie wskazać należy, iż w przypadku przekazania przez Agencję do organów ścigania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z ujawnionymi przypadkami nieprawidłowości, do prokuratora należy kwalifikacja tych przypadków pod kątem spełniania ustawowych znamion popełnienia przestępstwa. Jednakże nawet w przypadku stwierdzenia istnienia znamion popełnienia przestępstwa, prokurator może zastosować umorzenie postępowania z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu. Dla uznania, czy dany czyn (stwierdzona nieprawidłowość w deklaracji powierzchni gruntów we wniosku o przyznanie płatności) jest przestępstwem, konieczne jest ponadto ustalenie winy sprawcy.

Z powyższego wynika zatem, iż skoro przestępstwo z art. 297 Kodeksu karnego może zostać popełnione wyłącznie umyślnie, zatem nie każdy przypadek przedeklarowania powierzchni zgłaszanej we wniosku o przyznanie płatności spełniać będzie przesłanki przestępstwa. W przypadku bowiem, gdy przedeklarowanie wynikało z winy nieumyślnej, czyn taki nie będzie podlegał karze. Zatem jeżeli nieprawidłowa deklaracja powierzchni gruntów we wniosku o przyznanie płatności wynikała z uzasadnionego przekonania rolnika co do określonej powierzchni upraw na danej działce ewidencyjnej, opartego na informacjach wskazanych w wypisie z rejestru gruntów lub innych dokumentach, nie można mówić o celowym działaniu zmierzającym do wyłudzenia płatności.

Odnosząc się natomiast do zapytania w zakresie wskazania, jakiego rodzaju karami zagrożone jest opisane powyżej przestępstwo wskazać należy, iż oba typy oszustwa gospodarczego zagrożone są karą pozbawienia wolności w wymiarze od 3 miesięcy do lat 5. W przypadku czynu stypizowanego w art. 297 § 1 Kodeksu karnego istnieje możliwość orzeczenia kary grzywny obok kary pozbawienia wolności, zgodnie z art. 309 Kodeksu karnego. Wymierzenie grzywny jest możliwe, jeżeli zostaną spełnione przesłanki jej orzekania obok kary pozbawienia wolności określone w art. 33 § 2 Kodeksu karnego. Może zatem do tego dojść wtedy, gdy sprawca dopuści się czynu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, lub gdy korzyść taką osiągnie.

Natomiast należy zwrócić uwagę, iż sprawca nie podlega karze, jeżeli przed wszczęciem postępowania karnego dobrowolnie zapobiegł wykorzystaniu wsparcia

finansowego lub instrumentu płatniczego określonych w art. 297 § 1 Kodeksu karnego, zrezygnował z dotacji albo zaspokoił roszczenia pokrzywdzonego, z tym że aby czynny żal był skuteczny, musi zostać wykazany przed wszczęciem postępowania w sprawie.

Jednocześnie wskazać należy, iż Agencja nie dysponuje statystykami zawierającymi informacje o rozstrzygnięciach w sprawach, w których skierowano zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, co do nadania dalszego biegu sprawie i skierowania aktu oskarżenia do sądu, jak również co do rozstrzygnięć podejmowanych przez sądy w przedmiotowych sprawach. Agencja stwierdzając bowiem zaistnienie przesłanek wskazujących na podejrzenie popełnienia przestępstwa zobowiązana jest, zgodnie z art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego, do poinformowania o tym fakcie organów ścigania, natomiast decyzja co do dalszego toku postępowania i rozstrzygnięcia w sprawie należy odpowiednio do właściwych organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

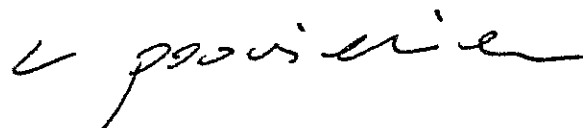
Ponadto należy zwrócić uwagę, iż postępowanie w sprawie ustalenia obowiązku zwrotu płatności nienależnych lub nadmiernych prowadzone w trybie administracyjnym jest niezależne od postępowania karnego prowadzonego w związku ze stwierdzeniem, iż określony czyn spełnia przesłanki przestępstwa gospodarczego określone w art. 297 Kodeksu karnego. Regulacje stanowiące podstawę wydania decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności służą ochronie interesów finansowych UE i mają za zadanie zapobieganie nieuzasadnionemu wydatkowaniu środków z budżetu UE.

Odnosząc się do zapytania dotyczącego ilości spraw, w których w postępowaniu administracyjnym ustalono obowiązek zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności, przekazuję w załączeniu dane odnoszące się do ilości wydanych decyzji o ustaleniu obowiązku zwrotu płatności nienależnie lub nadmiernie pobranych w odniesieniu do płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz z tytułu ONW z podziałem na województwa (*załącznik Nr 1 i 2*). W kontekście powyższego zestawienia, wskazać należy na stosunek ilości decyzji ustalających obowiązek zwrotu płatności do decyzji o przyznaniu tych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz z tytułu ONW, z których to programów pomocowych korzysta największa liczba beneficjentów. W latach 2009-2010 wydano bowiem łącznie 2 645 209 decyzji o przyznaniu płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego. Jednocześnie w tym samym czasie,

wydano łącznie 4 003 decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, co stanowi ok. 0,15% ilości decyzji o przyznaniu płatności z tego tytułu. Natomiast w odniesieniu do płatności z tytułu ONW w latach 2009-2010 wydano łącznie 1 413 198 decyzji o przyznaniu płatności z tytułu ONW. Jednocześnie w tym samym czasie, wydano łącznie 23 922 decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności z tytułu ONW, co stanowi ok. 1,7 % ilości decyzji o przyznaniu płatności z tego tytułu.

W odniesieniu natomiast do pozostałych działań w ramach PROW 2004-2006 oraz 2007-2013, odpowiednie zestawienie informacji dotyczących ilości spraw, dla których ustalono nienależnie lub nadmiernie pobrane płatności ze wskazaniem ilości beneficjentów dla poszczególnych programów zawiera załącznik Nr 3.

Ponadto przesyłam w załączeniu zestawienie dotyczące ilości spraw, w których Agencja skierowała do organów ścigania zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w latach 2009-2010 w odniesieniu do płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz płatności w ramach PROW 2004-2006 (dla działań: ONW, Renty strukturalne, Wspieranie gospodarstw niskotowarowych, Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt, Zalesianie gruntów rolnych, Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE) i PROW 2007-2013 (dla działań: ONW, Grupy producentów rolnych, Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, Modernizacja gospodarstw rolnych, Programy rolnośrodowiskowe, Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne, Zwiększenie wartości dodatniej podstawowej produkcji rolnej i leśnej, Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej) – załącznik Nr 4.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Marian Zdelewski

Do wiadomości

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

Załączniki:

1. Zestawienie ilości wydanych decyzji o ustaleniu obowiązku zwrotu płatności nienależnie lub nadmiernie pobranych w odniesieniu do płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego za lata 2009-2010,
2. Zestawienie ilości wydanych decyzji o ustaleniu obowiązku zwrotu płatności nienależnie lub nadmiernie pobranych w odniesieniu do płatności z tytułu ONW za lata 2009-2010,
3. Zestawienie informacji dotyczących ilości spraw, dla których ustalono nienależnie lub nadmiernie pobrane płatności ze wskazaniem ilości beneficjentów dla poszczególnych programów w ramach PROW 2004-2006 oraz 2007-2013,
4. Zestawienie dotyczące ilości spraw, w których Agencja skierowała do organów ścigania zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w latach 2009-2010 w odniesieniu do płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz płatności w ramach PROW 2004-2006 i PROW 2007-2013.

Załącznik Nr 1

Zestawienie ilości wydanych decyzji o ustaleniu obowiązku zwrotu płatności nienależnie lub nadmiernie pobranych w odniesieniu do płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego za lata 2009 i 2010

Oddział Regionalny	Ilość decyzji ustalających obowiązek zwrotu płatności nienależnie lub nadmiernie pobranych		
	w 2009 roku	w 2010 roku	Łącznie
Dolnośląski	32	156	188
Kujawsko-Pomorski	27	212	239
Lubelski	272	520	792
Lubuski	35	116	151
Łódzki	32	132	164
Małopolski	71	135	206
Mazowiecki	103	230	333
Opolski	17	62	79
Podkarpacki	15	14	29
Podlaski	230	363	593
Pomorski	32	210	242
Śląski	54	43	97
Świętokrzyski	79	290	369
Warmińsko-Mazurski	73	185	258
Wielkopolski	2	27	29
Zachodniopomorski	38	196	234
Razem:	1 112	2 891	4 003

Załącznik Nr 2

Zestawienie ilości wydanych decyzji o ustaleniu obowiązku zwrotu płatności nienależnie lub nadmiernie pobranych w odniesieniu do płatności tytułu ONW za lata 2009 i 2010

Oddział Regionalny	Ilość decyzji ustalających obowiązek zwrotu płatności nienależnie lub nadmiernie pobranych		
	w 2009 roku	w 2010 roku	Łącznie
Dolnośląski	1120	1118	2 238
Kujawsko-Pomorski	1152	866	2 018
Lubelski	1703	1381	3 084
Lubuski	539	226	765
Łódzki	242	1380	1 622
Małopolski	349	350	699
Mazowiecki	629	4356	4 985
Opolski	95	53	148
Podkarpacki	238	440	678
Podlaski	1265	792	2 057
Pomorski	736	534	1 270
Śląski	281	214	495
Świętokrzyski	625	504	1 129
Warmińsko-Mazurski	477	850	1 327
Wielkopolski	13	811	824
Zachodniopomorski	108	475	583
Razem:	9 572	14 350	23 922

Załącznik Nr 3

Zestawienie informacji dotyczących ilości spraw, dla których ustalono nienależnie lub nadmiernie pobrane płatności ze wskazaniem ilości beneficjentów dla poszczególnych programów w ramach PROW 2004-2006 oraz 2007-2013*

PROW 2004-2006:

Renty strukturalne (PROW 2004-2006)

Liczba beneficjentów	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2009	%	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2010	%
54 028	72	0,13	49	0,09

Wspieranie Gospodarstw Niskotowarowych (PROW 2004-2006)

Rok naboru	Liczba beneficjentów	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2009	%	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2010	%
2005	105 500	124	0,12	55	0,05
2006	51 900	39	0,08	51	0,1

Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej (PROW 2004-2006)

Rok naboru	Liczba beneficjentów	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2009	%	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2010	%
2005	70765	267	0,38	84	0,12

* W związku ze specyfiką działań w ramach PROW 2004-2006 oraz PROW 2007-2013 jak i faktem, iż nie każdego roku odbywał się nabór wniosku w ramach działania, dane przedstawione są w odniesieniu do poszczególnych lat składania wniosków lub całego okresu programowania

Zalesianie gruntów rolnych (PROW 2004-2006)

Rok naboru	Liczba beneficjentów	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2009	%	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2010	%
2004	2229	4	0,18	19	0,85
2005	4795	10	0,21	23	0,48
2006	6184	11	0,18	47	0,76
2007	5936	3	0,05	29	0,49
2008	9047	1	0,01	33	0,36
2009	9046	0	0,00	16	0,18
2010	8926	0	0,00	0	0,00

Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt (PROW 2004-2006)

Rok naboru	Liczba beneficjentów	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2009	%	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2010	%
2004	3563	61	1,71	55	1,54
2005	23521	240	1,02	296	1,26
2006	45245	328	0,72	469	1,04
2007	70047	358	0,51	545	0,78
2008	67446	24	0,04	232	0,34
2009	64101	0	0,00	25	0,04
2010	46909	0	0,00	0	0,00

W odniesieniu do działania **Grupy producentów rolnych (PROW 2004-2006)** w żadnej ze spraw nie ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności.

PROW 2007-2013:**Program rolnośrodowiskowy (PROW 2007-2013)**

Rok naboru	Liczba beneficjentów	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2009	%	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2010	%
2008	20877	20	0,10	173	0,83
2009	36779	0	0,00	16	0,04
2010	64568	0	0,00	0	0,00

Zalesiania gruntów rolnych (PROW 2007-2013)

Rok naboru	Liczba beneficjentów	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2009	%	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2010	%
2007	2709	0	0,00	2	0,07
2008	9047	1	0,01	33	0,36
2009	4579	0	0,00	1	0,02
2010	6180	0	0,00	0	0,00

Zalesiania gruntów innych niż rolne (PROW 2007-2013)

Rok naboru	Liczba beneficjentów	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2009	%	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2010	%
2008	412	9	2,18	0	0,00
2009	483	0	0,00	0	0,00
2010	772	0	0,00	0	0,00

Renty strukturalne (PROW 2007-2013)

Rok naboru	Liczba beneficjentów	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2009	%	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2010	%
2007	6693	8	0,12	5	0,07
2008	6985	0	0,00	3	0,04

Ułatwienie Startu Młodym Rolnikom (PROW 2007-2013)

Rok naboru	Liczba beneficjentów	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2009	%	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2010	%
2008	5087	0	0,00	3	0,06
2009	941	0	0,00	0	0,00
2010	9474	0	0,00	0	0,00

Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej (PROW 2007-2013)

Rok naboru	Liczba beneficjentów	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2009	%	Liczba spraw, w których ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w 2010	%
2008	503	0	0,00	2	0,39
2009	418	0	0,00	0	0,00

Modernizacja gospodarstw rolnych* (PROW 2007-2013)

Rok	Liczba beneficjentów
2007	14 454
2009	19 769

Różnicowanie w kierunku działalności rolniczej* (PROW 2007-2013)

Rok	Liczba beneficjentów
2008	2 060
2009	2 317
2010	476

Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw* (PROW 2007-2013)

Rok	Liczba beneficjentów
2009	2218
2010	190

W odniesieniu do działań:

- Grupy producentów rolnych (PROW 2007-2013),
  - Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności (PROW 2007-2013),
  - Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (PROW 2007-2013),
- w żadnej ze spraw nie ustalono kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności.

* - liczba umów podpisanych z beneficjentami w podziale na poszczególne lata naborów wniosków.

Załącznik Nr 4

Zestawienie dotyczące ilości spraw, w których Agencja skierowała do organów ścigania zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w latach 2009-2010 w odniesieniu do płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz płatności w ramach PROW 2004-2006 i PROW 2007-2013

L.p.	Oddział Regionalny	Płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego	PROW 2004-2006	Płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz PROW 2004-2006	PROW 2007-2013
1	Dolnośląski	47	38	17	18
2	Kujawsko-Pomorski	87	77	37	48
3	Lubelski	187	20	73	47
4	Lubuski	23	5	5	19
5	Łódzki	2 002	69	377	1 513
6	Małopolski	35	5	6	5
7	Mazowiecki	111	29	15	58
8	Opolski	28	8	6	11
9	Podkarpacki	7	1	0	2
10	Podlaski	77	9	29	57
11	Pomorski	126	45	73	60
12	Śląski	306	4	47	72
13	Świętokrzyski	48	22	18	22
14	Warmińsko-Mazurski	34	4	18	18
15	Wielkopolski	95	32	56	64
16	Zachodniopomorski	89	13	17	43
Razem:		3 302	381	794	2 057